

De Nieuwe Tydinghe

PB-PP1B-17496
BELGIE(N)-BELGIQUE

Editie 2018/01 - Driemaandelijks magazine van de
Vlaamse Journalisten Vereniging

**In 2013 vergaderde
de VJV in**

Hoofdstad van de Smaak

**Ben jij er ook
(weer) bij
op 5 mei 2018?**

Voorwoord

Dit zou het voorjaarsnummer van DNT moeten zijn, maar bij het schrijven ervan rook het nog niet echt naar de lente... Hopelijk bij het lezen well!

Het bestuur is met jullie antwoorden uit het VJV-café aan de slag gegaan. De rode draad in de verzamelde ideeën ligt duidelijk in het aantrekken van nieuwe en jonge leden. Daarom willen we als eerste actiepunten werk maken van een nieuwe folder. Want met een goed visitekaartje, op papier en digitaal, heeft ieder van jullie het juiste materiaal in de hand om potentiële nieuwe leden aan te spreken en onze vereniging voor te stellen. Anne Tilmont was de verslaggeefster van de tafel waar dit onderwerp besproken werd, en zij trekt dit project met veel enthousiasme.

De voorbereidingen voor onze algemene vergadering in mei krijgen stilaan vorm. We verwachten jullie in groten getale op 5 mei in Hasselt! In dit nummer lichten we al een tipje van de sluier over het programma, alle details en de uitnodiging ontvang je per post. Houd onze website en je brievenbus in het oog!

Naar aanleiding van de herstructurering die bij de uitgave Deze Week doorgevoerd wordt, hebben verschillende journalisten en VJV-leden een open brief geschreven. Hun constructieve voorstellen verdienen alle steun - ook de onze.

Verder tref je in dit nummer opnieuw enkele tips aan, onder andere van Securex over je rechten en plichten, naast enkele knappe staaltjes werk van enkele van onze leden.

Veel leesplezier!

Kristin Spiessens
Ronny Van Cutsem
Co-voorzitters Raad van Bestuur

Inhoud

VJV-info

Werk jij, als cartoonist of graficus, mee aan onze nieuwe folder?.....	3
Jaarvergadering 5 mei 2018 in Hasselt - Jij komt toch ook?	3
De werkomstandigheden van de journalist: vertel je verhaal!	4
Nieuwe leden	4

Informatie & tips

Ben ik als journalist btw-plichtig?	5
Je werk als journalist combineren met commerciële opdrachten?	6
Een telefonisch interview afnemen en uitschrijven	7

Jong talent

“De Vlaamse Jeugdraad is niet het laatste hokje in een checklist”	8
---	---

Van onze leden

Carl De Keyzer: D.P.R. Korea Grand Tour.....	10
Cartoon: B.O.B.....	12
Herstructurerings bij Deze Week - een Open Brief.....	13
De Groote Oorlog, Westhoek 1917	14

colofon

Verantwoordelijke uitgevers:

Ronny Van Cutsem - Kristin Spiessens

Vormgeving:

Patrick Proost/Publicom

Eindredactie:

Hilde Van Gool

Cartoons, foto's, artikels: zie bronvermeldingen.

Elke inzender draagt de volle verantwoordelijkheid voor zijn/haar bijdrage.

*

Gehele of gedeeltelijke overname van stukken hieruit kan enkel mits voorafgaande en schriftelijke goedkeuring en met volledige bronvermelding.

*

Niet-ondertekende artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke uitgever.

Wettelijk Depot: BD 54.662
Post Erkenningsnummer: P 509477
Jaargang 2018 NR. 1
Driemaandelijks Uitgave

Redactie:

Bestuursraad VJV
Pelikaanstraat 94 bus 8
B-2018 Antwerpen

Website:

www.vjv.vlaanderen

Mailadres:

info@vjv.vlaanderen

Sociale media:

Telefoon:

0485 56 31 36

Ook niet-VJV leden kunnen zich abonneren op De Nieuwe Tydinghe. Een abonnement kost 14,50 euro (*) voor een volledige jaargang van vier nummers. Abonneren kan via overschrijving op rekening: IBAN BE30 4758 2050 3111. - BIC KREDBEBB. Met vermelding "Jaarabonnement DNT". Zonder opzegging voor de verschijning van het vierde nummer worden abonnementen automatisch met een jaar verlengd.

(*) verzending naar een adres in België

Werk jij, als cartoonist of graficus, mee aan onze nieuwe folder?

Een van de werkpunten die naar voren gekomen zijn bij ons eerste VJV-café op 2 december 2017, was dat onze vereniging beter bekend moest worden, en zo nieuwe (vooral jonge) leden kan aantrekken.

En een van de manieren om dat te doen, is via een folder waarin wij onze vereniging voorstellen, de voordelen van het lidmaatschap opsommen, en mensen aanmoedigen om zich bij VJV aan te sluiten.

De huidige folder is echter aan vernieuwing toe. De teksten moeten korter en krachtiger, en voor de lay-out krijgt een klare, strakke stijl de voorkeur. En in die stijl past het om de verschillende onderwerpen van de folder te illustreren met gestileerde figuren, symbolen, uitgewerkte icoontjes.

Het uitwerken van die icoontjes zou natuurlijk toevertrouwd kunnen worden aan een extern grafisch agentschap, maar wij dachten dat er bij onze leden ongetwijfeld heel wat talent zit dat hiervoor zou kunnen zorgen!

Concreet: wat zoeken wij?

Het gaat om een reeks icoontjes of gestileerde figuren, in dezelfde stijl, die verschillende aspecten van de journalistiek vertegenwoordigen: een fotograaf, een reporter, een video-reporter, een radio-reporter, een cartoonist, een blogger... maar ook een student-journalist. En ook bijkomende icoontjes die ook bijvoorbeeld in De Nieuwe Tydinghe gebruikt

kunnen worden, zoals de rubrieken met tips voor onze journalisten. Deze afbeeldingen zouden wel transparant moeten zijn, zodat zij op achtergronden van verschillende kleuren gebruikt kunnen worden.

Ben jij het grafisch talent dat deze icoontjes voor ons kan uitwerken? Neem dan contact met ons op! Mail ons ten laatste op 2 april 2018: info@vjv.vlaanderen.

Jaarvergadering 5 mei 2018 in Hasselt - Jij komt toch ook?

Ook bij onze statutaire jaarvergadering op 5 mei 2018 zetten wij ons plan door om via VJV-café's te brainstormen over onze vereniging. Na het officiële gedeelte (verslagen Raad van Bestuur, Erkenningscommissie, commissarissen, goedkeuring jaarrekening) volgt in een ontspannen omgeving een speed-dating om van gedachten te wisselen over centrale thema's.

- Waar?
Holiday Inn Hotel,
Kattegatstraat 1,
3500 Hasselt
- Wanneer?
Zaterdag 5 mei 2018,
van 9u30 tot 17u

Voorlopig programma:

- 9u30 : Ontvangst
- 10u : Jaarvergadering voor de leden (de partners kunnen ondertussen deelnemen aan de partneractiviteit)
- 11u : VJV-Café
- 12u30: lunch
- 14u30: Culturele activiteit
- 17u : einde

Voor leden die vrijdag- of zaterdagavond graag willen overnachten in het hotel, zijn speciale tarieven voorzien. Inschrijving en betaling: uiterlijk 25 april 2018

Details volgen begin april - houd je brievenbus en onze website in het oog!

De werkomstandigheden van de journalist: vertel je verhaal!

Wie zijn onze leden? Wat drijft hen? In welke omstandigheden werken zij? Welke opstokers moedigen hen aan, welke tegenslagen drijven hen tot wanhoop? Vertel het ons!

In de voorbije maanden is De Nieuwe Tydinghe uitgegroeid tot een vitrine waarin het talent van onze leden te bewonderen valt. Hiermee wordt ingegaan op een wens die vele leden uitgedrukt hadden: dat De Nieuwe Tydinghe een visitekaartje is, dat zij kunnen afgeven, waarmee zij reclame kunnen maken voor onze vereniging en zichzelf.

Er was echter ook nog een andere vraag van onze leden, die bij het VJV-café te horen viel: als leden weten wij niet wie onze collega's zijn. Waar zij wonen, om samen bijvoorbeeld te autodelen wanneer we naar een vergadering gaan. Wat zij doen, want misschien kunnen wij hun expertise wel eens nodig hebben voor een reportage die wij maken.

Een opmerking die we combineren met nog een andere suggestie, die tijdens het

VJV-café naar voren kwam: laat de leden ook wat meer vertellen over hoe zij werken. Hoe kwam het boek tot stand dat zij schreven? Wat zijn hun werkomstandigheden?

Drie suggesties die wij combineren in deze oproep: vertel ons je verhaal! Giet het in de vorm van een interview, waarbij jijzelf of een collega de vragensteller bent, en voorzie het van enkele treffende foto's - doe hiervoor bijvoorbeeld beroep

op een collega VJV-lid die fotograaf is.

Jouw verhaal verschijnt on-line, en in ons tijdschrift. Een win-win voor zowel jezelf als onze vereniging - voor jou, omdat je hiermee jezelf kan voorstellen aan de wereld (en potentiële opdrachtgevers). Voor onze vereniging, omdat wij zo, doorheen deze vele persoonlijke verhalen, een rijke staalkaart kunnen tonen van de verscheidenheid van onze leden.

Het interview

Vragen die aan bod kunnen komen in het interview zijn: wat heeft je ertoe aangezet om als journalist aan de slag te gaan, was het een goede stap, wat drijft je, wat is jouw ideale reportage, wat zijn jouw grote voorbeelden van reporters/fotografen/cartoonisten, welke verschuivingen heb je vastgesteld in de jaren van je journalistieke carrière, en hoe sta je er tegenover, enz.. Vertel ons ook welke obstakels je eventueel tegenkomt bij je werk als journalist, en welke suggesties je voorstelt om die obstakels te verlagen of uit de weg te ruimen.

Laat je journalistieke speurzinnigheid de vrije loop om dit thema uit te werken. Wij geven jou het klankbord om jezelf voor te stellen, jouw bijdrage tot het journalistieke landschap, en de rol die de Vlaamse Journalisten Vereniging daarbij speelt. Klim in je pen, haal je camera, microfoon te boven en verras ons met jouw originaliteit!

Hilde Van Gool

Nieuwe leden

De Vlaamse Journalisten Vereniging mocht in de voorbije maanden de volgende nieuwe leden verwelkomen:

- **SANCHEZ ALONSO Aïda** uit Boechout, reporter voor Stampedia
- **MAARUF Bahram** uit Holsbeek, reporter voor Mo Magazine
- **VAN DOORSLAER Lien** uit Merkssem, reporter/cameravrouw voor Ivdvideo
- **CLAUWAERDT Kevin** uit Oostende, reporter/fotograaf voor PlayRoom.be
- **VAN KERCKHOVE Stephan** uit Kortrijk, reporter/fotograaf voor KR-nieuws.be
- **BRAILLET Sanne** uit Borsbeek, reporter/fotograaf voor Stampmedia
- **DEMYTTENAERE Ruben** uit Tongerlo, reporter/fotograaf voor Stampmedia
- **MERTENS Philippe** uit Herselt, reporter voor Stampmedia
- **VAN HERP Brenton** uit Mortsels, reporter voor Stampmedia
- **VERDICK Stien** uit Turnhout, reporter voor Stampmedia
- **LIECKENS Martin** uit Herenthout, reporter/fotograaf voor Omroepneteland.be
- **HANSEBOUT Kristien** uit Leuven, reporter voor Nest, VAB Magazine, Fiet-sen moet kunnen, Knack Cruises, Uitgeverij Lannoo
- **VAN VAERENBERGH Guy** uit Aalst, reporter voor Cultuur in Beeld
- **WUYTS Jordy** uit Lier, reporter voor Stampmedia
- **SHAFAYI Samim** uit Antwerpen, reporter voor Stampmedia
- **KÖRÜKÇÜ Mustafa** uit Antwerpen, reporter voor Stampmedia
- **LAMBRECHTS Stefan** uit Borgerhout, reporter voor Stampmedia
- **DELSAUX Jill** uit Kuringen, reporter voor Stampmedia

Ben ik als journalist btw-plichtig?

Je hoort freelance journalisten soms zeggen dat ze 'vrijgesteld zijn van btw'. Wat bedoelen ze daarmee en wat betekent het precies? Je ontdekt het in dit artikel.

Btw-plicht

Er is natuurlijk maar sprake van btw-vrijstellingen omdat er zoiets bestaat als btw-plicht. Elke zelfstandige die met regelmaat een economische activiteit beoefent – ook een freelance journalist – is in principe btw-plichtig. Voor freelance journalisten betekent dit dat zij op de facturen naar hun opdrachtgevers 6% btw moeten aanrekenen, en deze ontvangen btw vervolgens moeten doorstorten naar de btw-administratie. Voorafgaand moet de journalist ook zijn of haar ondernemingsnummer laten activeren als btw-nummer. *Securex kan dit voor jou in orde brengen.*

Tip: voor de btw maakt het geen verschil wanneer je deels betaald wordt in baten (honorarium) en deels in auteursrechtelijke vergoeding. Wanneer je btw-plichtig bent, factureer je dus 6% btw op de totaalprijs. Bijkomende onkostenvergoedingen moet je wel apart vermelden.

Op deze btw-plicht zijn er zoals gezegd uitzonderingen, namelijk twee soorten vrijstellingen: de btw-vrijstelling voor uitgavecontracten en de btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen.

Btw-vrijstelling voor uitgavecontracten

Journalisten die auteursrechtelijk beschermde werken leveren op basis van een 'uitgavecontract' met hun opdrachtgever, zijn van btw-plicht vrijgesteld volgens artikel 44, § 3, 3° van het btw-wetboek. De journalist moet dan wel prestaties leveren via een eenmanszaak, en niet via een vennootschap.

In zo'n uitgavecontract staat dat de uitgever de auteursrechten op het werk van de journalist krijgt. Hij moet de journalist

hiervoor betalen en moet ook de verplichting aangaan om de werken te publiceren voor een groot publiek. Die publicatie mag zowel via drukwerk, internet of via een app gebeuren.

Het maakt daarbij niet uit of het gaat om persartikelen, foto's, video's, interviews voor radio- of tv, enz. Het werk moet wel *de originele, persoonlijke en creatieve stempel van de journalist dragen*. Voor het copy-pasten van informatie of het puur coördineren op de redactie kan je dus geen vrijstelling via uitgavecontract krijgen.

Val je onder de btw-vrijstelling voor uitgavecontracten, dan maak je geen factureren op maar een gewone ereloonnota. De verplichte factuurvermeldingen mag je dus achterwege laten, zolang je maar op de ereloonnota vermeldt 'vrijgesteld van btw krachtens artikel 44, § 3, 3° van het btw-wetboek'.

Tot slot kan je er ook voor kiezen om niet onder de vrijstelling te vallen, namelijk door bewust geen uitgavecontract te sluiten of door te werken via een vennootschap. Zo kan je de btw die je aan leveranciers betaalt in aftrek brengen van de btw die je zelf aanrekent. Een journalist die veel investeert kan op die manier soms geld terugkrijgen van de btw-administratie.

Opgelet! Sinds 1 juli 2017 verplichten de Vlaamse uitgeverij Belga, De Persgroep, Mediafin, Mediahuis en Roularta hun freelancers om facturen met 6% btw op te stellen. Deze uitgeverij beschouwen hun contracten met freelancers immers niet langer als een 'uitgavecontract'.

Btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen

Val je niet onder voornoemde btw-vrijstelling, dan kan je nog kiezen voor de 'btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen'. Een eenmanszaak of vennootschap kan deze vrijstelling aanvragen als de jaaromzet lager is dan € 25.000. Als gevolg

Deze artikelenreeks (een samenwerking tussen Securex en de Vlaamse Journalisten Vereniging) maakt je stap voor stap wegwijs in de rechten en plichten die bij jouw statuut als freelancejournalist horen. En we geven heel wat nuttige extra tips mee!

zal je geen btw moeten aanrekenen aan jouw opdrachtgevers, en ook geen periodieke btw-aangiften moeten indienen.

Opgelet, het omgekeerde geldt ook: je kan de btw die je aan uw leveranciers betaalt, niet in aftrek brengen.

De vrijstelling is geen volledige vrijstelling van verplichtingen. Je zal onder meer nog steeds een btw-nummer moeten aanvragen, een btw-boekhouding bijhouden en jaarlijks een klantenlijst indienen. Verder moet je ook facturen uitschrijven met alle verplichte vermeldingen, waaronder ook de zin 'Bijzondere vrijstellingsregeling kleine ondernemingen'.

Tip: op de site van de federale overheidsdienst Financiën vind je meer info over de voorwaarden en verplichtingen

Tot slot

Val je niet onder één van de btw-vrijstellingen, dan ben je als journalist btw-plichtig. Je zal jouw ondernemingsnummer moeten activeren als btw-nummer (*Securex kan hierbij helpen*) en je zal facturen moeten uitschrijven met 6% btw. De btw die je aanrekent, stort je door naar de btw-administratie. Je mag hiervan wel eerst de btw aftrekken die je betaalt op je beroepsuitgaven.

Geen idee wat er allemaal op je factuur moet staan? Dat lees je op: <http://www.securexblog.be/ondernemen/een-goede-factuur-een-goed-begin/>

Je werk als persjournalist combineren met commerciële opdrachten?

Securex beantwoordt de vragen van onze leden. Vandaag: hoe combiner je je werk als persjournalist met commerciële opdrachten?

De vraag:

Ik werk fulltime als werknemer en werk in bijberoep voor verschillende nieuwssites als correspondent en fotograaf.

Ik werk via het vernieuwde Protocolakkoord betreffende de auteursrechtenvergoeding van zelfstandige journalisten, dit is een aanpassing van de individuele auteursrechtenovereenkomst met de uitgever (vb. Mediahuis)

Ik heb dus een KBO-nummer, maak elke maand een factuur, heb geen btw-opplitsing en doe één aangifte per jaar. Ik heb vrijstelling voor het betalen van een sociale kas. (kleine onderneming). Tot op heden doe ik niets anders.

Mijn vraag is nu: ik wil graag mijn fotografische werken verder uitbreiden met food fotografie en dergelijke voor restaurants. In eerste instantie zou ik reclame willen maken om te bekijken of hiervoor ook een markt is.

Als ik het goed begrijp kan ik ook hiervoor vrijstelling vragen omdat ik via mijn hoofdberoep alle rechten opbouw. Moet ik dit ergens aangeven? Of kan u me hier-

voor doorverwijzen? Mijn boekhouder is niet echt goed op de hoogte van deze regelingen en regelingen betreffende auteursrechten. Kent u een boekhouder met deze specialisatie?

Het antwoord van Securex:

Samengevat bent u momenteel als:

- werknemer in hoofdberoep (vol-tijds)
- zelfstandig journalist in nevenbe-roep (perscorrespondent en pers-fotograaf). Voor die journalistieke nevenactiviteit moet u zich niet aansluiten bij een sociaal verzekerings-fonds noch sociale bijdragen beta-len (zie voorbeeld A van de blog)

In nevenberoep wil u een niet-journalis-tieke activiteit, namelijk food photograp-hy, toevoegen aan uw zelfstandige acti-viteit. Dat betekent alvast dat u – mocht dit nog niet het geval zijn – deze nieuwe activiteit(en) moet toevoegen aan uw KBO-inschrijving. Uw onderneming mag immers enkel activiteiten uitoefenen die opgenomen zijn in de KBO. Een erkend ondernemingsloket kan dit voor u in orde brengen (wettelijk tarief: € 87).

Wat sociale bijdragen betreft, hangt het af van de situatie:

1. U ontvangt voor de food foto's enkel een auteursrechtelijke vergoeding. U moet zich nog steeds niet aansluiten

bij een sociaal verzekeringsfonds (zie voorbeeld B van de blog).

Tip: het is aangeraden om met uw klant een auteursrechtencontract te sluiten. Dit is maatwerk: is het een overdracht of licentie, welke specifieke rechten worden verleend, voor welke exploitatievormen, exclusief of niet, voor welke duur en welke geografische ruimte, welke vergoeding, ...? Het ondernemingsloket van Securex kan u helpen om zo'n (herbruikbaar) contract op te stellen (niet gratis).

2. U ontvangt voor de food foto's een honorarium, eventueel aangevuld met een auteursrechtelijke vergoe-ding. Dan moet u zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds en so-ciale bijdragen in bijberoep betalen (zie voorbeeld C van de blog). Uw sociale bijdragen zullen worden be-rekend op de som van:
 - uw honorarium (baten) als food fo-tograaf: hierop betaalt u 20,5 % soci-ale bijdragen (excl. beheerskost), of zelfs 0% bijdragen wanneer de jaar-lijkse netto-inkomsten lager zijn dan € 1.471,01 (index 2017).
 - de 50% baten als persfotograaf en perscorrespondent: Uw journalis-tieke activiteit blijft vrijgesteld van bijdragen. U kan dus vragen aan uw sociaal verzekeringsfonds om op deze 50% baten geen bijdragen te moeten betalen, mits u dit staaft met uw aanslagbiljet en fiscale fiches 281.45 of 281.50.

Tot slot kan u best zelf enkele boekhouders in uw regio contacteren met de vraag of zij in deze materie specialiseren.

Alles onder één dak voor u als ondernemer

Uw succes als ondernemer is onze zorg

securex

Een telefonisch interview afnemen en uitschrijven

Moet je via telefoon een interview afnemen van een bepaalde persoon? Volg dan deze tips om het interview tot een succes te maken!

1. Doe een background check

- Zoek op het internet wat er over die persoon te vinden is. Voer een zoekactie uit bij Google op de naam van die persoon
- Tip: zet zijn naam tussen " " dubbele quotes, om beter resultaat te krijgen).
- Bekijk op LinkedIn de carrière van deze persoon
- Zoek zijn Twitter-naam op, en bekijk zijn tweets
- Heeft hij een eigen website, lees dan zijn postings.
- Interview je deze persoon omwille van zijn functie, lees dan wat de laatste evoluties zijn bij het bedrijf, en welke rol deze persoon eventueel daarbij gehad heeft.

2. Bereid het interview voor

- Wat is de bedoeling van het interview? Gaat het om de persoon zelf, zijn levensverhaal, of het standpunt dat hij vertegenwoordigt, of over het bedrijf waarvoor hij werkt?
- Schrijf op voorhand vragen op die je zeker wil stellen. Bij technische of complexe interviews kan je eventueel je vragen op voorhand doormailen, zodat je gesprekspartner de exacte data bij de hand heeft.

3. Laat techniek je helpen

- Dankzij de techniek kan je een telefoongesprek automatisch opnemen op je smartphone. Dit heeft het voordeel dat je je volledig kan concentreren op het gesprek, zonder tegelijkertijd volledige notities te moeten maken.
- Uiteraard neem je ondertussen best ook enkele notities, vooral van vragen die je tijdens het gesprek, naar aanleiding van wat je gesprekspartner zegt, nog invullen.
- Voor je Android-telefoon raden wij

je de applicatie "Call Recorder" aan (gratis, maar met advertenties): <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.appstar.callrecorder&hl=en>.

- Best doe je even een test op voorhand, om de geluidskwaliteit te controleren en te controleren of de app goed werkt - het zou een ramp zijn indien je naderhand tot de vaststelling komt dat het hele gesprek verdwenen is! Bel bijvoorbeeld vanop je vaste toestel naar je smartphone, en beluister nadien de opname.

4. Vraag altijd toestemming

- Normaal gezien mag je privé-gesprekken niet opnemen (zie o.a. https://www.monardlaw.be/home/-/asset_publisher/3DwqCLLTN4YX/content/mag-u-stiekem-eeen-gesprek-opnemen-/maximized).
- Vraag daarom bij het begin van het gesprek of je gesprekspartner instemt met het opnemen van het gesprek. Het is handig dat ook dit deel van het gesprek op de opname staat.

5. Uitschrijven van het gesprek

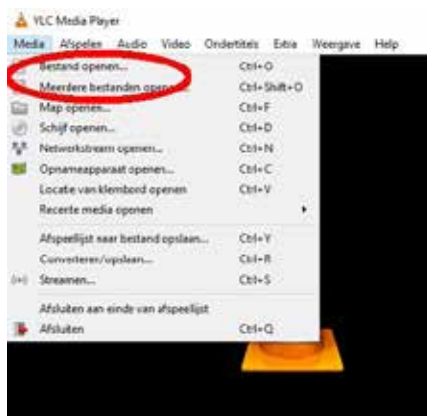
- Na de opname van het interview maak je best een kopie naar je harde

schijf, voor alle zekerheid.

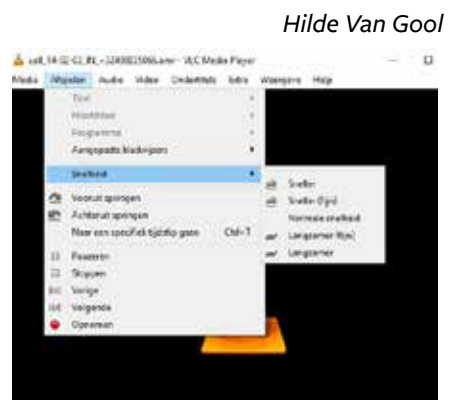
- Afhankelijk van het doel van het interview, en jouw werkwijze, maak je een letterlijke transcriptie van het gesprek, of een samenvatting
- Gebruik hiervoor een afspeelsoftware waarmee je de audio op iets tragere snelheid kan weergeven. Ook wie iets trager schrijft of typt kan zo het gesprek uitschrijven, zonder voortdurend te moeten onderbreken.
- Verschillende opname-apps gebruiken een eigen bestandsformaat om het gesprek op te slaan. Onze tip: gebruik VLC. Dat programma voor de desktop computer is compatibel met enorm veel bestandsformaten, ook het .amr formaat waarin Call Recorder het gesprek opslaat.
- Afhankelijk van de doeleinden van het interview, en de vooraf gemaakte afspraken, kan je nadat je de tekst uitgeschreven hebt, nog altijd je artikel voorleggen aan je gesprekspartner om het na te kijken op feitelijke fouten.

Succes met je interview!

Heb jij nog tips? Laat het ons weten. Zo kunnen wij die verwerken en kan dit artikel uitgroeien tot een leidraad voor je collega VJV-leden!

Een bestand openen in VLC.

De afspeelsnelheid aanpassen in VLC.

Hilde Van Gool

“De Vlaamse Jeugdraad is niet het laatste hokje in een checklist”

Van diversiteit tot psychologisch welzijn. De Vlaamse Jeugdraad wil op het maatschappelijk beleid blijven wegen. Ook na een wissel van de wacht zet het die strijd onverminderd verder.

De ontvangst is hartelijk hoewel ze elkaar nog niet door en door kennen. Toch zijn de gelijkenissen legio. Ze studeren alle twee rechten, hebben beiden een hart voor jongeren en mogen sinds kort ook allebei ‘voorzitster van de Vlaamse Jeugdraad’ op hun curriculum schrijven.

Na drie zeer succesvolle jaren met een bekroning als Young European of the Year als orgelpunt geeft Nozizwe Dube (21) de fakkel van voorzitster van de Jeugdraad officieel door aan Alexandra Smarandescu (21) die eerder ervaring opdeed bij de Vlaamse Scholierenkoepel. “Mensen zeggen dat ik uit het niets kom.” “Voor ons alleszins niet.”

Je hebt grote schoenen te vullen, Alexandra. Nozizwe is vorig jaar verkozen tot “Young European of the Year.”

Alexandra: “Dat staat voorlopig nog niet op mijn lijstje (lacht). Ik heb ongelofelijk veel respect voor Nozizwe en het pad dat zij al heeft afgelegd. Maar we zijn twee verschillende individuen die gemeenschappelijk hebben dat we voorzitter zijn of waren van de Vlaamse Jeugdraad.”

Nozizwe: “Maak je geen zorgen. Ik werd in het begin ook vaak vergeleken met mijn voorganger Lander (Piccart, nvdr.) Mensen vroegen me vaak of ik de dingen anders of hetzelfde ging aanpakken. Dat is iets waar je door ervaring in groeit. Ik ben Nozizwe, ik deed mijn ding en nu moet jij het jouwe doen.”

Hoe kijk jij terug op de voorbije drie jaar, Nozizwe?

Nozizwe: “In het begin was het zoeken. We hebben in team ons even op de achtergrond gezet en lang nagedacht over hoe we alles zouden aanpakken. Dat bracht soms frustraties met zich mee maar eens we doorhadden waar wij een belangrijke stem zijn en hoe we die naar buiten kunnen brengen, is alles

Alexandra Smarandescu (l) en Nozizwe Dube.

vlotter gegaan. Zo zijn we bijvoorbeeld met ons voorstel voor stemrecht vanaf 16 jaar in het parlement kunnen geraken. Daarnaast hebben ook enkele belangrijke adviespunten rond psychisch welzijn in het beleid kunnen doorduwen. Tegen het einde kende iedereen zijn plek en kan ik tevreden terugkijken op mijn voorzitterschap.”

Het versoepelen van de toegang tot de arbeidsmarkt was een van je speerpunten toen je begon. Heb je daar vooruitgang kunnen boeken?

Nozizwe: “Daar is vooral veel lobbywerk in gekropen. Zo hebben we de VDAB kunnen aansporen om meer op de noden van jongeren in te spelen met starterjobs. Zij denken nog te vaak vanuit een soort ‘arbeidsmarktreflex’ waarbij ze niet meteen rekening houden met wat jongeren écht willen. Dat hebben we deels kunnen keren. Ze vragen nu zelfs feedback als jongeren erbij betrokken zijn.”

Alexandra: “Ik zag deze week op Twitter nog dat de VDAB een samenwerking met MNM is aangegaan om meer jongeren te bereiken. Een collega vertelde me dat de Vlaamse Jeugdraad daar voor iets achter zat.”

Nozizwe: “Er gebeurt veel achter de schermen. Lobbywerk is ook niet bepaald sexy noch het meest zichtbare.

Mensen weten daardoor niet altijd dat het de Vlaamse Jeugdraad is die een verschil maakt.”

Heb je het gevoel dat de huidige regering voldoende naar jullie geluisterd heeft?

Nozizwe: “Ik vind persoonlijk dat het gegroeid is. Wellicht komt dat ook doordat we onszelf prominenter in de media hebben getoond. Onze kritische noten zijn gehoord en beleidsmakers zien ook in dat die af en toe steek houden. Op het einde van de dag wil een minister geen beslissing maken inzake jeugd zonder zelf die jeugd gehoord te hebben.”

Je was aan het begin van je mandaat nochtans wat cynisch over de regering.

Nozizwe: “Cynisch is misschien een zwaar woord (lacht). Maar ik vond op dat moment wel dat we ons nog te vaak echt boos moesten maken voor er naar ons geluisterd werd. Te vaak werd de Jeugdraad er pas bij betrokken als beslissingen al genomen waren. Wij zijn niet het laatste hokje in een checklist.”

Alexandra: “Ik heb al enkele uitnodigingen van ministers gekregen waaronder Geert Bourgeois. Het toont wel aan dat de wil om ons van in het begin erbij te betrekken er nu wel is.”

Je bent positief. Minister Sven Gatz (Open Vld) heeft de voorbije jaren nochtans flink moeten besparen op jeugdwerk. En beterschap lijkt niet in zicht.

Alexandra: “Met die mentaliteit mag je niet beginnen. We moeten beseffen dat we niet in een utopie leven en dus gewoon goed moeten samenwerken met de bevoegde ministers. Beleid is beleid. Met gaan roeien met de riemen die we hebben en er met creatieve oplossingen het beste van maken.”

Over beleid gesproken. Diversiteit is een van jouw speerpunten. Hebben jullie het pas voorgestelde Masterplan Diversiteit in de jeugdsector al eens kunnen inkijken?

Nozizwe: “Nee maar ik heb wel de visie-nota’s in aanloop van het plan wel gelezen. Het is goed dat het jeugdwerk kritisch naar zichzelf kijkt. Dat getuigt van moed om dat te durven doen. Het zal een werk van lange adem zijn maar belangrijk is dat de bereidheid getoond wordt om het ook daadwerkelijk aan te pakken en dat er uiteindelijk ook effectieve stappen worden genomen in iedere organisatie.”

Is iets als diversiteit wel afdwingbaar op papier?

Alexandra: “Uiteraard niet. Maar het gaat om een aanleiding. Een klik waarbij we het debat kunnen aangaan. Zie het zoals quota voor vrouwen. Is dat de beste manier om vrouwen aan de top te krijgen? Ik betwijfel het. Maar het brengt wel iets in beweging dat kan evolueren. We kunnen niet zomaar aannemen dat het vanuit de samenleving vertrekt. Beleidsmakers hebben de verplichting het debat aan te wakkeren zodat het kan omgezet worden in actie. Het vertrouwen van het beleid is er ook dat het jeugdwerk plannen in daden omzet.”

Nozizwe, jij bent aan de KU Leuven als mede-oprichter van het platform Undivided ook intensief met diversiteit bezig. Welke inzichten kan je delen?

Nozizwe: “Als we het in de media hebben over universiteiten gaat het bijna altijd over de studenten en de aula’s die te wit zijn. Maar dat geldt eigenlijk even goed

voor de professoren, assistenten en academische raden. En dat kun je weer doortrekken naar de directiekamers van bedrijven. Zolang de top niet divers is, zijn we er nog lang niet.”

Leg je de focus nu niet te veel op etnische diversiteit?

Nozizwe: “Elke vorm van diversiteit is belangrijk. Ook op vlak van bijvoorbeeld geaardheid of beperking. Maar wat ik wel merk is dat discriminatie op basis van etnisch-culturele afkomst en beperking op de arbeidsmarkt vaak nog altijd hardnekkig structureel is. Daarom is het meer dan ooit nodig dat mensen met een etnisch diverse achtergrond zichzelf ook in bestuursraden en bedrijfstoppen gepresenteerd zien.”

Zijn jullie daar als personen met een migratieachtergrond gevoeliger voor?

Nozizwe: “In zekere zin wel. Ik zie er niet uit als de modale Belg (lacht) en dat kleurt uiteraard mijn ervaringen. Het maakt ook dat ik mij er als mondige persoon over uitspreek. Maar het wil niet zeggen dat dat mijn enige strijdpunt is. Zo heb ik me de laatste jaren ook laten horen als het over psychologisch welzijn of mobiliteit ging.

Alexandra: “Mensen vragen wel vaak naar mijn Roemeense afkomst. Sommigen zien mij als ‘divers’ hoewel ik mezelf gewoon als Alexandra zie. Ik beseef dat ik op het vlak van ervaringen veel geluk heb gehad. Wellicht meer dan jij Nozizwe.”

Nozizwe: “We moeten er ook geen doekjes om winden. Mensen zien de wereld in kleuren ook al beweren sommigen dat

ze ‘kleurenblind’ zijn. Het is jammer om te zien dat er nog steeds mensen zijn in onze maatschappij die conclusies trekken op basis van een andere etnisch-culturele achtergrond of een niet-Vlaams klinkende naam.”

Welke tips kan je Alexandra nog meegeven voor haar mandaat?

Nozizwe: “Vooral je eigen stijl vinden. Je gaat met een andere ploeg werken dus je zal ook andere accenten leggen. Ik heb er alle vertrouwen in dat je het belang van de organisatie voorop zal stellen.

Alexandra: “Dankjewel. Zaak zal zijn om niet enkel goed extern naar anderen te communiceren maar om intern de ploeg ook mee te krijgen. Iedereen gemotiveerd houden en kunnen omgaan met verschillen. Het voorzitterschap zal niet rond mij draaien. Ik ben enkel het gezicht van de Jeugdraad en een verbindende factor binnen mijn ploeg. Dat bemiddelende vind ik heel belangrijk. Als je organisatie intern niet goed zit, kan je het nog zo mooi voorstellen als je wil, vroeg of laat val je door de mand.”

De logische slotvraag: Wat heeft de toekomst voor jou in petto, Nozizwe? De politiek zoals jouw voorganger?

Nozizwe: “(lacht)Ik ben op dit moment nog student en daar ben ik heel gelukkig mee. Over wat daarna komt, heb ik nog niet echt nagedacht. We zullen wel zien als het zover is.

JEF CAUWENBERGHS behaalde zijn bachelor in de Journalistiek aan de AP Hogeschool in Antwerpen en is nu bezig aan zijn Masteropleiding Antropologie aan de KU Leuven. Hij heeft een zwak voor het bredere plaatje dat ‘mens en maatschappij’ heet en gelooft dat goede journalistiek vanuit instinctieve nieuwsgierigheid vertrekt. Hij is een veelschrijver, pent af en toe ook iets neer voor het Leuvens studentenblad Veto en werkt in het weekend voor de sportredactie van Het Nieuwsblad.

Tentoonstelling in het Citadelpark van Gent

Carl De Keyzer: D.P.R. Korea Grand Tour

Tot 2 april 2018 kan je D.P.R. Korea - Grand tour zien en zo heet ook het boek van Carl De Keyzer dat op 12 december verschenen is en een neerslag vormt van 4 reizen die hij de voorbije jaren door Noord-Korea maakte. "3 reizen dateren van 2015, de laatste van dit jaar", vertelt hij in "De afspraak" van 12 oktober 2017 op Canvas.

In Gent staat een groot aantal schermen met daarop aan twee kanten de foto's die hij maakte in Noord-Korea en die ik u nu wil voorstellen. Mag ik je aanraden om aandachtig te kijken. Het beste zou zijn dat je - zoals ik - samen met iemand anders kijkt, zodat je wat je (niet) ziet aan het opmerkingsvermogen van de ander kan toetsen. Ik zal je uitleggen waarom. De foto's ogen bedrieglijk eenvoudig, maar hoe aandachtiger je kijkt hoe meer je beseft wat De Keyzer je wil vertellen. Op de tekstkaartjes bij de foto's staat heel beknopt wat er te zien is, maar een eventuele "dubbele bodem" of achterliggende betekenis moet je zelf vinden.

Op de foto die gebruikt is als affiche zie je een man: vermoedelijk een papa met zijn zontje. Ze zitten op nette banken onder een mooie luifel op een terras waar geen snippertje afval te bespeuren is. Op de achtergrond zie je een (bescheiden) skyline van een moderne stad. Heel opvallend torenen de hamer en de sikkel boven alles uit, zodat je meteen weet: dit is een communistisch land. Hamer en sikkel staan op een grote sokkel. Het is duidelijk een reusachtig monument, bedoeld om te imponeren en om de toeschouwer klein te maken. Het overheerst alles, misschien ook de gedachten van de man. Hij lijkt te piekeren. Hij heeft de handen tamelijk krampachtig gevouwen. Het zontje ligt er ontspannen op de buik naast. Hij kijkt aandachtig naar iets buiten het beeld. Op de revers van de man is een rood oppervlakje te zien: een insigne. Rood is de kleur van het communisme. De Keyzer vertelde me dat het een badge is met daarop de namen van de leiders. Je moet ze altijd dragen en je mag ze onder geen beding verliezen.

De twee figuren zitten voor het 25 april

Huis van Cultuur in Pyongyang. 25 april is de stichtingsdatum van het volksleger. De enorme constructie wordt gebruikt bij belangrijke militaire en politieke meetings en voor optredens, lezen we op de website van De Keyzer.

Met bovenstaande foto heb ik de lege hal in beeld gebracht met een foto. Kijk eens wat een contrast! We zien weer een ouder met zijn/haar dochtertje. Ze staan in een omgeving die best een pretpark zou kunnen zijn. Kim Jong-un heeft er een aantal ontworpen als onderdeel van "verplicht vermaak". Het volk moet zich amuseren en er zich van bewust zijn dat ze in het mooiste land ter wereld wonen, met - vooral - de beste leider ter wereld.

Als je dat weet, dan kijk je anders naar de foto. We zien een kijker in de vorm van een vrij vriendelijke drakenkop. Waarschijnlijk zijn er plaatjes in 2 of 3D te zien.

50 jaar geleden vond ik het kijken door zo'n "viewmaster" ontzettend cool, maar nu?! Je krijgt een soort namaak -werkelijkheid te zien. Als je weet hoe afgeschermd Noord-Korea tegenwoordig is, dan beseft je dat die man nooit de realiteit achter die plaatjes te zien zal krijgen.

Wij staan in de realiteit van een naakte hal vrijwillig te kijken naar foto's. De volwassene en het kind staan in een kitscherig aandoend pretpark met daarin het verplicht kijken naar plaatjes die na strenge controle geschikt voor het volk bevonden werden.

Verplicht amusement is ook vastgelegd op foto's van uitbundig dansende 60-plussers. Op het eerste zicht dolle pret, maar is het dat wel? Behalve dat er klachten zijn van buurtbewoners die niet kunnen slapen vanwege het verschrikkelijke lawaai, lijken "plezier" en "verplicht" voor een Vlaming twee niet bij elkaar passende begrippen te zijn.

Nog meer verplicht amusement. De hoofdstad Pyongyang heeft 4 amusementsparken. De voorbije jaren is er een toename geweest van ontspanningsmogelijkheden: cafés, spa's, restaurants en gymnastieklokalen. Deze foto en de uitleg vinden we op de website van de fotograaf.

Behalve op foto's die het vermaak illustreren, zien we weinig lachende gezichten.

Ik had het geluk De Keyzer even te treffen in de hal en vroeg hem of hij vond dat de mensen in Noord-Korea - officieel Democratic Peoples Republic of Korea - gelukkig waren? Dat dacht hij wel. Zij moesten nergens aan denken, tenzij aan hoe ze de grote leider nog meer konden eren. Als ze braaf in de pas liepen, hun werk deden, geen kritiek hadden, opstapten in optochten, de leider uitbundig groetten, alle inwoners van de Verenigde Staten met eenzelfde passie verachtten als Kim zelf, dan verdienden ze een goed leven.

In dit museum in Sinchon kunnen ze het haten van de V.S. cultiveren: het heet het Sinchon US War Atrocities museum. Op de poster staat geschreven: "Laat ons het Amerikaanse imperialisme buiten jagen en het Vaderland herenigen". Rode letters worden gebruikt voor politieke slogans, de zwarte voor bijzonder verfoeilijke woorden, in dit geval: "Amerikaans Imperialisme". Het museum staat op de lijst van verplichte bezoeken voor scholen. Vooraleer ze binnen gaan, krijgen ze uitgebreid les over de wandaden van de Amerikanen.

Ik moet u aanraden voor uw bezoek "De Afspraak" van 12 oktober te bezien. Daarin vertelt De Keyzer o.a. dat de Noord-Ko-

reanen reden hebben om te haten: de V.S. hebben méér bommen gegooid op Noord-Korea dan er tijdens de hele W.O. II werden gegooid. Nochtans, zo voegt hij eraan toe, het is zo'n 60 jaar geleden, wij zijn Duitsland niet blijven haten.

Op een andere foto toont een kleuterleidster aan haar klasje hoe ze Amerikanen moeten doodschieten. Ze gebruiken het bekende handgebaar dat wij vroeger gebruikten als we cowboys en indianen speelden.

Op een andere foto zien we een jonge man die in een kapperszaak wacht op een knipbeurt. Op het eerste gezicht een banale foto tot je hoort dat de poster achter hem de stuk of 8 haarstijlen laat zien waartussen de jongen mag/moet kiezen. Het beeld op de tv toont een man met een perfecte snit. De coupe van Kim Jong-un mag je niet kiezen, heiligschennis! De gids (er was altijd toezicht!) be-greep niet waarom De Keyzer deze foto maakte.

Op de dag van het kind, staat alles plechtig en nadrukkelijk in het belang van het "perfecte kind" dat in een perfect land met zo'n perfecte leider geboren is. Dus als De Keyzer in een hoekje van zijn foto een moeder toont die haar kind helpt bij het plasje, dan hoort dat niet thuis in de Noord-Koreaanse denkwereld.

"Ik ben helemaal alleen door Noord-Korea gereisd, telkens in het gezelschap van een gids en een chauffeur. De voorwaarden waren bijzonder streng. Ik moest alles van tevoren betalen en ik moest beloven mij neutraal uit te laten in interviews en in teksten.", vertelt hij aan Bart Schols. En dat "niemand me kan verwijten dat ik met mijn foto's reclame voor het regime maak". Al zijn foto's werden onderworpen aan een strenge test. Het merendeel geraakte erdoor, soms tot zijn eigen verbazing, b.v. die van moeder en plussend kind. De censuur zag enkel een - in hun ogen - banale foto.

En nog dit uit De Afspraak:

"Ik kon als journalist gaan, maar dan kon ik nooit lang blijven en dan kreeg

Carl De Keyzer.

ik een nog veel strengere politieke gids die nog kritischer was en mij nog minder vrijheid gaf. Als toerist krijg je net iets meer vrijheid. Sowieso bezoek je dezelfde plekken. Alles samen telt Noord-Korea 250 plaatsen die je als westerling kan bezoeken. Ik heb ze allemaal bezocht."

Een speciaal reisagentschap in Peking maakte de reizen van De Keyzer mogelijk. "Ze hadden mijn website gecontroleerd en ze stelden vast dat ik al ervaring met communistische landen had. Hierdoor vonden ze mijn werk aanvaardbaar. Uiteindelijk reisde ik officieel naar Noord-Korea om foto's te maken voor de nieuwe website van het reisagentschap."

"Strafkampen heb ik niet gezien. We zijn vaak op het platteland geweest, maar daar mocht ik niet fotograferen. Het klopt dat het systeem je kan misbruiken als je embedded reist, maar ik waak daarover. Niemand kan me verwijten dat ik met mijn foto's reclame [voor het regime] maak."

"Al mijn foto's moest ik in Pyongyang voorleggen. Het ging om 400 foto's en ik dacht dat ze zeker de helft zouden afkeuren omdat vaak duidelijk was dat ze kritisch of ironisch waren bedoeld. Toch zijn veel foto's vlot door de censuur."

Ik plak hieronder nog een stuk uit de Engelstalige website van De Keyzer (hij had immers al overal ter wereld tentoonstellingen):

North Korea (officially the Democratic People's Republic of Korea) is one of the hardest places in the world to photograph. Thousands of Westerners visit the DPRK on authorized tours each year but have to follow strict guidelines when taking pictures and often have to ask permission first. Professional photographers are simply not allowed on these trips. Magnum photographer Carl De Keyzer is one of very few to have been given almost unlimited access to the DPRK. This unprecedented opportunity was made possible by the British-run Koryo Group, which has been taking people to the DPRK since 1993 and whose aim is to encourage people-to-people engagement through travel, culture, sport and humanitarian projects. In the course of three journeys totaling forty-two days, De Keyzer and his Korean guides travelled

the length and breadth of the country, observing the place and its people. His is the first Western lens to be pointed at many of the 200 or more locations he visited. The result is a unique and often very surprising view of one of the world's most complex, concealed and confusing countries.

Ik kan je een bezoek alleen maar aanraden, vooral de fotografen in de VJV zullen het interessant vinden. Naar deze tentoonstelling ga je niet zozeer om mooie plaatjes te bekijken maar om kennis te maken met een schier ontoegankelijk land en om te filosoferen over het bestaan.

De Floraliënhal ligt in het park en het is even zoeken om de juiste ingang te vinden. Een bezoek aan de kale, verwaarloosde zaal is op zichzelf al een belevenis!

GERDA STERK woont in Antwerpen en is lid van de Vlaamse Journalisten Vereniging sinds 2011. Zij was lerares talen en kunst en momenteel reisleidster. Vanuit haar ervaringen schrijft zij artikels voor verschillende opdrachtgevers.

Je waant je in een ander land, in een ander tijdperk. Breng vooral een warme jas mee, want de hele zaal is onverwarmd.

- Carl De Keyzer D.P.R. Korea Grand tour
- Floraliënhal Citadelpark Gent
- 9 december 2017 - 2 april 2018
- Gesloten van 21 tot 28 februari
- Dagelijks van 11 u tot 19 u - Maandag gesloten
- 8 € toegang (ook voor houders van een VJV-kaart!) -15 gratis
- www.carldekeyzer.com
- www.magnumphotos.com
- #carldekeyzer
- De Afspraak, Canvas, 12 oktober
- Fotoboek: D.P.R.KOREA grand tour, te koop in elke boekhandel, b.v. De Boekuil in Mortsel

Herstructureringen bij Deze Week - een Open Brief

Naar aanleiding van de aangekondigde herstructurering bij de uitgave Deze Week, schreven verschillende medewerkers en VJV-leden een open brief.

Tav : De heer Rik De Nolf, voorzitter; de heer Xavier Bouckaert, gedelegeerd bestuurder; mevrouw Sophie Van Iseghem, verantwoordelijke uitgever; de heer Luc Wynants, uitgever; de heer Bart Casteleyn, hoofdredacteur

Betreft : Open brief aan de hoofdredactie en verantwoordelijke uitgevers van Deze Week

Betreft : Open brief aan de Raad van Bestuur van Roularta Media Group NV

Betreft : Vraag om redactievergadering met de medewerkers van Deze Week

Geachte heren/mevrouw,

Met enige verbijstering werden wij als medewerkers begin deze maand geconfronteerd met de droge mededeling over de nieuwe templates en inhoud van Deze Week en de onmiddellijke schrapping van bijna twee derde van onze redactionele stukken.

Laat ons toe om als zelfstandig journalisten van Deze Week daar toch onze kanttekeningen bij te maken. Na onderling overleg tussen collega's vragen wij ook een persoonlijk overleg over deze zaak met de hoofdredactie en uitgever van Deze Week. We snappen uiteraard de bekommernissen van de Raad van Bestuur na de tegenvallende jaarcijfers van de Roularta Media Group NV.

Maar we maken ons ook zorgen dat het positieve verhaal dat we samen hebben opgebouwd na de lancering van Deze Week als echte nieuwskrant, nu dreigt te verdwijnen. Deze Week werd als concept bijzonder goed onthaald bij de lezers en adverteerders en werd ook door de collega's van de nationale kranten met argusogen bekeken. Met de insteek van Deze Week slaagden we er zelfs vaak in om eigenhandig primeurs te brengen. Niet evident in een digitale wereld. Ook de adverteerders vonden het ongetwijfeld een pluspunt dat hun advertenties door vele 'lezers' werden gezien. Helaas is in dit verhaal één grote vergissing gebeurd door te

denken dat dit ging werken als pick-up blad. Hierdoor werd de ziel van het huis-aan-huis-blad helaas over het hoofd gezien. De aan bedeling uitgespaarde kosten werden toen geïnvesteerd in een betere redactie en betere verloning voor ons als medewerkers. Dat Roularta Media Group nu de omgekeerde beweging maakt is in onze ogen, als medewerkers in het veld, opnieuw een vergissing denken we. We krijgen nu al te horen van adverteerders dat zij zullen afhaken als niemand het blad ook effectief nog 'leest'. Iets wat we uiteraard kunnen begrijpen.

Daarom pleiten we voor het volgen van een gulden middenweg. De nationale bijdragen waren wel interessant maar minder relevant voor de Deze Week-lezers, die vooral streekgebonden info verwachten. De provinciale reportages (zoals man/vrouw van de week én voorbeschouwingen die meerdere edities aanbelangen) daarentegen hebben wel een meerwaarde en handhaaft men beter in het aanbod. Want het volledig kaalsnoeien van de regionale redactie, lijkt ons een brug te ver. Dat is vast en zeker een verdedigbaar standpunt waar we ongetwijfeld ook onze collega's van de commerciële dienst kunnen achter scharen. Daarom vragen we om deze beslissing te herzien en bij te sturen en het kind niet samen met het badwater weg te gooien.

Hopend op een positief antwoord op onze vraag voor een nationale redactievergadering hierover,

*Verblijven wij,
Hoogachtend,*

Joerie Seymourtier (Aalter) – Didier Verbaere (Deze Week Wetthra – Raad van bestuur VJV) – Inge Severi (Hamme) – Luc De Bruycker (Gent) – Tijl Geysens (Aalst) – Raf Moortgat (Dendermonde) – Rudi Van Hecke (Words&Media) – Dirk Daelemans (Gent) – Stijn Terrie (Gent) – Mario De Koninck (Aaargh – Cartoonist) – Andy Dupont (Geraardsbergen) – Jan De Naeyer (Zottegem) – Guy De Clercq (Zottegem) – Jean Buyle (VJV erkenningscommissie - Gent) – Jan Decock (Waregem) – Lieven Plasmans (Oudenaarde) – Hugo aerts (Dendermonde) – Dirk Verleyen (Gent) – Erik Van Eycken (Keerbergen – Haacht – Mechelen) – Erwin Simons (Londerzeel – Vilvoorde) – Luc Gordts (fotograaf – Halle) – Joris Vanden Broeck (Leuven – Tienen – Overijse) – Koen Dewanckel (Sint-Niklaas/Waasland) – Evelien Jansen (Antwerpen Centrum/Zuid) – An Van Ouwelant (Deze Week Anwerpen Noord)

Het Westelijk front zat op einde oktober 1914 muurvast

De Grote Oorlog, Westhoek 1917

Op einde oktober 1914 waren de Duitse troepen aan het Westelijk front aan de Marne en de IJzer muurvast vastgelopen. De Franse en Britse militairen kunnen echter niet verhinderen dat de Ieperse hallen door de Duitse artillerie werden vernield.

Vanuit een uitstulping rond de stad Ieper, in de Ieperboog of Ypers Salient genoemd, was ook de stellingoorlog een vaststaand feit.

In 1915 werden de loopgraven of tranchées tot een echt netwerk gegraven. Met de uitgegraven grond werden de geulen verhoogd, schietgaten werden er in aangebracht. De zijden werden versterkt met takken, rijshout, zandzakjes, houten planken en soms wel golfplaten. De bodem werd voorzien van planken. Schuilplaatsen werden uitgegraven, meestal langs de zijde van de vijand. Voor en tussen de loopgraven, ter bescherming prikkeldraad, veel prikkeldraad, meters prikkeldraad. Ondanks de nooit ophoudende beschietingen, artillerievuur en de ellendige regens resulteerde het Belgisch front tot een loopgravencomplex van meer dan 400 km, zigzaggend en kronkelend. Voltreffers maakten kraters en vernielden loopgraven en mensenlevens. De Duitsers camouflleerden de bomkraters tot mitrailleursnesten, bouwden bunkers en groeven gangen en onderkomens onder de grond. Ook de Engelsen groeven diepe ondergrondse gangenstelsels met onderkomens en noemden het deep dugouts.

De verschrikkelijke modder

Het leven aan het front was monsterlijk hard en gemeen. In de voorste linies van het front waren de kansen om gewond of gedood te worden bijzonder hoog. Maar het was vooral het onmenselijke, het zowel fysisch als psychisch uitputtend verblijf in de onder water staande loopgraven en de doordringende geur van rottende krengen van paarden en lijken die de soldaten vaak tot wanhoop dreven. 'Langs heel dit gebied raakt er hoe langer hoe meer los uit de zware kleigrond. Lijken en voorwerpen worden

'Deep dugouts' Memorial Museum Paschendaele 1917, foto Ch. Jennis.

langzaam door de modder losgelaten, en voor zover het kan drijven, komt het naar de oppervlakte. Dag aan dag, wanneer het water door een stevige wind in beweging wordt gebracht, spoelen langs de dijken die de inundatie begrenzen, lijken aan. (Frederik Deflo, De Literaire oorlog).

Er heerste een afmattend en zware routine: vier dagen in de 'tranchées' (loopgraven) van de eerste linie: in weer en wind

wachtlopen, 's nachts de loopgraven onderhouden of nieuwe graven (vaderlandkerkes met zand vullen, prikkeldraad spannen enz.), verkenningstochten en bevoorrading. Daarna vier dagen 'piket' (reserve) waarbij, ook 's nachts, de loopgraven in de tweede of derde linie moesten worden verzorgd. Na piket volgde vier dagen 'rust' in de kantonementen, inkwartieringsplaatsen die waren gevestigd in gehuchtjes of dorpen. En dan was er steeds die modder:

'De verschrikkelijke modder, het ergste wat er is, die modder waarin een leger rondkruip, waarin paarden, mannen, kanonnen, wagens eruitzien als met vuilnis bespat ongedierte; broederig ettervocht dat de Vlaamse grond bedekt en wegveet, dat zich invreet in het landschap...' schreef Maurice Duwez in zijn boek 'La boue des Flandres'.

Veldslagen WO1 symbool voor de meest onzinnige mensenslaching

In 1916 pogen de Duitsers het vastgelopen front te doorbreken via Verdun. De veldslag zou 300 dagen duren. 300.000 mensen werden afgeslacht, 1000 personen per dag. 492.000 mannen werden gewond waarvan vele blijvend invalide. De Duitsers veroverden forten, maar deze werden heroverd door Fransen. Het gevecht begon op 21 februari 1916 en eindigde op 15 december 1916 waarbij de

Tranchées, Museum Paschendaele, foto Ch. Jennis.

Franse militaire begraafplaats Verdun – foto Ch. Jennis.

frontlijn de zelfde positie kende als voor februari 1946.

Waardoor de Slag van Verdun symbool staat voor de meest onzinnige mensenslaching.

Het ossuarium van Douaumont (Verdun) bevat de stoffelijke resten van ongeveer 130.000 onbekende Franse en Duitse soldaten. Aan de buitenzijde van het gebouw kan men door kleine raampjes de beenderen en schedels zien liggen. Voor het gebouw bevindt zich een Franse militaire begraafplaats met 15.000 graven.

Bij de Engelsen bestond het plan om een doorbraak te forceren aan de Somme. Om de druk op de verpletterende Slag van Verdun te verminderen vroeg het Franse opperbevel aan de Britse legerleiding om zo spoedig mogelijk het offensief in te leiden. De Slag aan de Somme, onder leiding van de Britse opperbevelhebber Sir Douglas Haig, begon op zaterdag 1 juli

1916 met het laten ontploffen van zeventien landmijnen. Het gevecht eindigde op 18 november 1916 en het had de Britten 10 km terreinwinst opgeleverd. In totaal vielen er meer dan 1,3 miljoen doden, gewonden, vermisten en krijgsgevangenen. Naast de 400.000 Britten, verloren de Fransen 250.000 en de Duitsers 650.000 personen.

De Britten waren in de zomer van 1917 vast van plan de impasse rond Ieper te doorbreken. Vooreerst werden onder de heuvelrug, met daarop de Duitse stel-

lingen, tunnels gegraven. De daarin opgestelde dieptemijnen werden op 7 mei tot ontploffing gebracht. De ontploffing zou tot in Londen zijn gehoord. Bij de voorbereidende beschietingen werden er meer dan 4,2 miljoen projectielen naar de Duitse stellingen geschoten. Op 31 juli, onder een verschrikkelijke regen, trokken de Britten ten aanval.

Op 12 november stopte de Britse veldmaarschalk sir Douglas Haig zijn offensief. Het zou de geschiedenis ingaan als de 'Derde Slag bij Passchendaele' – de Britten noemden het Passendale (dal van het lijden). De rekening voor de verworven terreinwinst van 8 kilometer was desastreus. De geallieerden telden bijna 250 000 slachtoffers. Bij de Duitse strijdmacht verloren 279.000 personen het leven.

De veldslag duurde 100 dagen, gemiddeld werden er dagelijks 5000 personen gedood.

Museum Passchendaele 1917, foto Ch. Jennis.

Op de grootste hospitaalbegrafplaats ter wereld nabij Poperingen liggen 10.784 personen

In de eerste week van de veldslag halen de evacuatiehospitaal bijna 22.000 gewonden op. Rond Poperingen waren 15 evacuatiehospitaal ingeplant, samen goed voor 20.000 bedden, 1300 tenten en 60 barakken. Er werken 57 chirurgische teams en 275 personeelsleden van het medische korps en ongeveer 450 verpleegsters. Hier werden de eerste zorgen toegediend. De gewonden werden van de frontlijn op normaal 3 uur naar de evacuatiehospitaal gebracht, sommige bleven dagen lang aan het front liggen. De lichtgewonden werden terug naar het front gestuurd. De ernstige gewonden zullen met de hospitaaltreinen naar de basisziekenhuizen in Frankrijk worden gebracht. Vele gewonden zullen echter sterven. Op de grootste multiculturele hospitaalbegrafplaats ter wereld te Lijssenthoek, nabij Poperingen, liggen 10.784 personen begraven. Zij waren zelfs niet in het hospitaal geraakt.

De frontlijn bezoeken van Koekelare naar Poperinge

Om de verschrikkelijke en mensonterende gebeurtenissen in Slag om Passchendaele beter te bevatten bezoeken we het 'Käthe Kollwitz Museum', het 'Memorial Museum Passchendaele', het 'In Flanders Fields Museum', het bezoeken centrum Lijssenthoek Military Cemetery en de bijhorende militaire begraafplaatsen die we op de weg van Koekelare via Vladslo, Houthulst, Poelkapelle, Zonnebeke, Ieper naar Poperinge onderweg tegenkomen.

In het Käthe Kollwitz Museum ontdekken we Peter, de jonge Duitse soldaat-vrijwilliger en zoon van Käthe Kollwitz, die de dag na zijn aankomst in de buurt van Diksmuide sneuvelt. Het museum verhaalt ook het leven van de moeder aan de hand van haar werken. Op de Duitse militaire begraafplaats van Vladslo staat het meesterlijk beeldenpaar van Käthe Kollwitz, 'Het Treurende Ouderpaar' opgesteld.

Belgische militaire begraafplaats Houthulst, foto Ch. Jennis.

Ten zuiden van het dorpscentrum van Houthulst, ligt de Belgische militaire begraafplaats van de soldaten die tijdens het eindoffensief van 28 september 1918 sneuvelde. In totaal liggen er 1907 graven waarvan 81 van Italiaanse gesneuvelde soldaten die door Duitsers werden gevangengenomen om als levend schild te worden opgesteld.

In Langemark-Poelkapelle werd voor het eerst op 22 april 1915 door de Duitsers chloorgas als wapen gebruikt. Op de gifgas fietsroute wordt er u alles over verteld. Langemark is gekend om de Langemarck-mythe: meer dan 3000 gesneuvelde Duitse studenten-vrijwilligers werden door hun bevelhebbers getransformeerd naar heroïsche helden. Zij werden begraven op het 'Deutscher Soldatenfriedhof' in Langemark naast 44.304 Duitse soldaten. Daarenboven bevinden er niet minder dan 7 Britse begraafplaatsen in Langemark-Poelkapelle.

Poelkapelle was in 1917 ook het tafereel van een tankoorlog. Vele Britse tanks bleven steken in de modder of werden stuk geschoten. In het centrum worden de gesneuvelde bemanningsleden herdacht op het Tank Memorial Ypres Salient.

Eveneens in het centrum van Poelkapelle staat het eremument voor de Franse piloot Georges Guynemer die 53 vijandige vliegtuigen neerhaalde. Hij werd tijdens een verkenningsvlucht boven Poelkapelle in zijn tweedekker neergehaald. Vanaf 17 maart 2018 wordt er het Guynemerpaviljoen geopend.

Het 'Memorial Museum Passchendaele 1917' te Zonnebeke beschikt over een unieke collectie historische voorwerpen,

foto's, filmbeelden en kaartmateriaal. Je daalt 6 meter af in een diepe Britse dugout, compleet heringericht met communicatie en verbandpost, pompkamer, hoofdkwartieren en slaapplekken. Men ervaart hoe de Britten als mollen onder de grond leefden. Eveneens een blikvanger is een netwerk van Duitse en Britse loopgraven in open lucht.

Sfeerbeeld - Flanders Fields Museum leper, foto Ch. Jennis.

In de heropgebouwde Lakenhallen van leper wordt de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog vanuit verschillende gezichtspunten verteld. Zowel vanuit een militair historische als vanuit een diepmenselijke, educatieve en cultureel artistieke benadering. In het 'In Flanders Fields Museum' wordt de bezoeker geconfronteerd met de gevolgen en catastrofes, zowel psychisch, fysisch als materieel, die WO I heeft aangericht. Het lepers museum kan als aanvang van een Westhoekbezoek worden gepland, maar zeker ook als afronding van een reeks tentoonstellingen over Groote Oorlog in de Westhoek.

Het Ossuarium van Douaumont, Verdun, bevat de stoffelijke resten van ongeveer 130.000 onbekende Franse en Duitse soldaten. Aan de buitenzijde van het gebouw kan men door kleine raampjes de beenderen en schedels zien liggen.

Het Ossuarium van Douaumont, Verdun.

Ik hoop dat aan oorlogen een einde is gekomen

Op 11 november 1918 zei de Britse premier David Lloyd George:

'Om elf uur vanmorgen eindigde de gruwelijkste en vreselijkste oorlog die de mensheid ooit heeft geteisterd. Ik hoop te mogen zeggen dat, op deze historische ochtend, aan alle oorlogen een einde is gekomen.'

In totaal sneuvelde in de Groote Oorlog bijna negen miljoen militairen en één miljoen burgerslachtoffers.

Geen 25 jaar later begon WOII, waarin bijna 25 miljoen militairen en 50 miljoen burgerslachtoffers werden gedood.

FRANK VAN DESSEL (°1941) studeerde aan de Hogere Zeevaartschool Antwerpen. Sinds 1982 brengt hij verslag uit over en is curator van culturele activiteiten en tentoonstellingen voor de progressieve ideologische culturele familie (Curieus, ABVV...) provincie Antwerpen. Maar ook aan het leefmilieu in zeer brede zin – erfgoed, energie, transport, socio-economische componenten en sociale triggers – besteedt hij aandacht.

